

SUBJECT CODE NO:- A-1119
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2018
Geography - III
Geography of Landform

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) In German Language Lapies is also called -----
- 2) Joge water fall is situated on ----- river.
- 3) Hanging valley are formed by ----- agent.
- 4) Oxidation is ----- type weathering process.
- 5) Ripple marks are related to -----.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जर्मन भाषेत लॅपीजला ----- म्हणतात.
- २) जोगचा धबधबा ----- नदीवर आहे.
- ३) लॉब्त्या दऱ्या ----- कारकामुळे तयार होतात.
- ४) ऑक्सीडेशन ----- प्रकारची विदारण प्रक्रिया आहे.
- ५) उर्मी चिन्हे ----- शी संबंधीत आहेत.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is meant by Biological Weathering?
- 2) Where is found Loess and form?
- 3) Who is created Natural Chimany?
- 4) Who are coined concept of cycle of erosion?
- 5) Which is related to fiord?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जैविक विदारण म्हणजे काय?
- २) मेसा भूरूप कोठे आढळते ?
- ३) नैसर्गिक चिमणी कोण निर्माण करतो ?
- ४) क्षरण चक्राची संकल्पना कोणी मांडली.
- ५) फियॉर्ड कशाशी संबंधित आहे?

Q.2 A) Explain concept/terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Sheep Rock
- 2) Lapias
- 3) Weathering
- 4) Fan plain

अ) संकल्पना/संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) मेषशिला
- २) लॅपीज
- ३) विदारण
- ४) पंखाकृती मैदान

B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Write about the Flood levees and plains.
- 2) Explain the chemical weathering process.
- 3) Describe the “U” shaped valley.
- 4) Write about the mesa and Buttes.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) पूरतट व पूरमैदाना विषयी माहिती लिहा.
- २) रासायनिक विदारणाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- ३) “U” आकाराच्या दरीचे वर्णन करा.
- ४) मेसा व बट्स विषयी माहिती लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

10

- 1) Explain the Landforms resulting from deposition work of Glacier.
- 2) Write the erosion work of winds.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) हिमनदीच्या संचयन कार्यामुळे निर्माण होणारी भूरूपे स्पष्ट करा.
- २) वाऱ्याचे अपक्षय कार्य लिहा .

SUBJECT CODE NO:- A-1120
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination March/April 2018
Geography - IV
Regional Geography of Maharashtra

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) Andhra Pradesh lies to the -----of Maharashtra state.
- 2) -----separates the part of peninsula in to the coastal region.
- 3) A large part of -----Maharashtra lies the rain shadow area.
- 4) Regur soil is formed by the weathering of -----rocks.
- 5) Jawar is mainly grown in areas of -----rainfall.

अ. रिक्तस्थानां जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

- i) आंध्रप्रदेश महाराष्ट्राच्या -----दिशेस आहे.
- ii) द्विकल्पाचे किनारी प्रदेश व दख्खनचे पठार अशी विभागणी -----मुळे झाली आहे.
- iii) महाराष्ट्राचा -----हा भाग पर्जन्य छायेच्या प्रदेशात येतो.
- iv) काळी मृदा -----खडकापासून तयार झाली आहे.
- v) -----पाउसाच्या प्रदेशात ज्वारी हे प्रमुख पिक घेतले जाते.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Name the two districts of the state lie on the west coast of Maharashtra.
- 2) Which are the two important passes that connect the Desh with the konkan?
- 3) Which is the period of winter season in Maharashtra?
- 4) State any two major soil types found in Maharashtra.
- 5) Which crop is mainly grown in konkan and Eastern vidarbha region of maharashtra?

ब. एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

- I. महाराष्ट्राच्या पश्चिम किनाऱ्यावरील दोन जिल्ह्यांचे नावे सांगा.
- II. देश आणि कोकण यांना जोडणाऱ्या दोन खिंडींचे नावे सांगा.
- III. महाराष्ट्रातील हिवाळी ऋतुचा कालावधी सांगा.
- IV. महाराष्ट्रातील प्रमुख दोन मृदा प्रकारांचे नावे सांगा.
- V. महाराष्ट्राच्या पूर्व विदर्भ आणि कोकण या प्रदेशात कोणते पिक प्रामुख्याने घेतले जाते.

Q.2 A) Explain concepts/terms/units/events(any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Mega express highways;
- 2) Location and extent of Maharashtra;
- 3) Mention the rivers of Maharashtra plateau;
- 4) Tapi-Purna basin

05

अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) द्रुतगती महामार्ग;
- 2) महाराष्ट्राचे स्थान व विस्तार;
- 3) महाराष्ट्र पठारावरील नद्या;
- 4) तापी-पूर्ण खोरे;

05

B) Attempt in short (any two)

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain the weather condition during the cold season in Maharashtra.
- 2) State the remedies of soil conservation.
- 3) Mention the Forests types in Maharashtra.
- 4) State the new trends in agriculture in Maharashtra.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

1. महाराष्ट्रातील हिवाळा ऋतूमधील हवामान परिस्थितीचे वर्णन करा.
2. मृदा संवर्धनाचे उपाय सांगा.
3. महाराष्ट्रातील अरण्यांचे प्रकार सांगा.
4. महाराष्ट्राच्या कृषिक्षेत्रातील नविन बदल सांगा.

Q.3 Answer in detail.(any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) What are the Geographical conditions for the production of sugarcane?
- 2) Mention the physical divisions of Maharashtra and describe the Maharashtra plateau.

सविस्तर उत्तरे लिहा.(कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) ऊस उत्पादनासाठी लागणाऱ्या भौगोलिक परिस्थितीचे सविस्तर वर्णन करा.
- २) महाराष्ट्राचे प्राकृतिक विभाग सांगून, महाराष्ट्र पठाराचे सविस्तर वर्णन करा.

SUBJECT CODE NO:- A-1143
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination March/April 2018
Geography - XIV
Bio Geography

[Time: 01:30 Hours]

[Max. Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attraction attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा
- ४) कोणतेही लक्षवेधी खुणा व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05

- 1) Biogeography is branch of ----- geography.
- 2) ----- & ----- is important of biome in environment.
- 3) ----- rate of Nitrogen in Atmosphere.
- 4) ----- type forest are found in subtropical forest.
- 5) Major energy source of earth is -----

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) जीव भुगोल ----- भुगोलाची शाखा आहे.
- २) सजीव सृष्टी मध्ये पर्यावरणातील ----- व ----- घटक महत्वाचे आहे.
- ३) वातावरणात नायट्रोजनचे प्रमाण ----- आहे.
- ४) उपोष्ण कटिबंधात ----- प्रकारची वने आढळतात.
- ५) पृथ्वीचा ऊर्जेचा प्रमुख श्रोत ----- आहे.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

- 1) Who included the concept of lives?
- 2) What is meant by photosynthesis?
- 3) When started the “Van Mahotsya” programme in India?
- 4) Which forests are found in high rainfall region?
- 5) Which study does in biosphere?

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- १) सजीव या संज्ञेत कोणाचा समावेश होतो?
 - २) प्रकाश संश्लेषण म्हणजे काय?
 - ३) 'वनमहोत्सव' कार्यक्रम भारतामध्ये केव्हा सुरू करण्यात आला?
 - ४) जास्त पावसाच्या प्रदेशात कोणती वने आढळतात?
 - ५) जीवावरणात कशाचा अभ्यास करतात?

Q.2 A) Explain concepts/terms/units/events. (any two) 05
(word limitation minimum 60 word for each answer)

- 1) Organic factors
- 2) Natural environment
- 3) Ecosystem
- 4) Carbon cycle

अ) संकल्पना/ संज्ञा/ घटक / घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) सेंद्रीय घटक
- २) नैसर्गिक पर्यावरण
- ३) परिसंस्था
- ४) कार्बन चक्र

B) Attempt in shorts (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Explain difference between vegetation and animals?
- 2) Explain the characteristic of forest in India.
- 3) Write the function of ecosystem.
- 4) Write the composition of the biosphere?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) वनस्पती व प्राणी यातील फरक स्पष्ट करा.
- २) भारतातील वनांचे वैशिष्ट्ये लिहा.
- ३) परिसंस्थेची कार्ये लिहा.
- ४) जीवावरणाचे संघटन थोडक्यात लिहा.

Q.3

Answer in detail. (any one)
(word limitation minimum 200 for each answer)

10

- 1) State the Biome and explain its types?
- 2) Explain the distribution of forest in the world?

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा शब्द २०० शब्द)

- १) जीवसंहतीचा अर्थ सांगून प्रकार स्पष्ट करा?
- २) वनांचे जागतिक वितरण स्पष्ट करा ?

SUBJECT CODE NO:- A-1160
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2018
Geography - VII
Oceanography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams and maps.
- iv) Use of any signs ,attraction is prohibited.
- v) All questions carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा
- ३) आकृत्या काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना काढण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blank (attempt all)

05

- 1)..... average depth of continental shelf.
- 2) Highest trenches are in ocean.
- 3) % salty water on the earth.
- 4) Vane lake found region
- 5) sea covers North Polar area.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) समुद्रबुड जमिनीची सरासरी खोली मीटर असते.
- 2) सर्वात जास्त सागरी गर्ता..... महासागरात आहेत
- 3) पृथ्वीवरील% पाणी खारट आहे.
- 4) व्हॅन सरोवर प्रदेशात आहे.
- 5) उत्तर ध्रुवीय प्रदेश महासागराने वेढला आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) How much is the average depth of Indian Ocean?
- 2) How much is the average depth of ocean water ?
- 3) Which ship found the Southern Ocean?
- 4) Where is Tizard trench?
- 5) What is use of fathom ?

ब)एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) हिंदी महासागराची सरासरी खोली किती ?
- 2) महासागरीय पाण्याची सरासरी खोली किती ?
- 3) कोणत्या जहाजाने द. कडील महासागराचा शोध लावला ?
- 4) टिझार्ड गर्ता कुठे आहे ?
- 5) फंदमचा वापर कशासाठी करतात ?

Q.2 A) Explain concepts / term / units / events (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Diatom Ooze
- 2) Hypsometric Curve
- 3) Sea waves
- 4) Ocean Island

अ)संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) डॉयटॉम ऊझ
- 2) क्षेत्रोन्नती आलेख
- 3) सागरी लाटा
- 4) सागरी बेटे

B) Attempt in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Write the causes of ocean salinity?
- 2) Write the deep sea plain.
- 3) Explain the continental Shelf?
- 4) Write the salinity of Indian Ocean?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)
(शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) सागर जलाची क्षारतेची कारणे लिहा
- 2) सागरी मैदान थोडक्यात लिहा ?
- 3) समुद्र बुडजमिनवर लिहा ?
- 4) हिंदी महासागराची क्षारता लिहा?

Q.3 Answer in detail (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Explain origin of the salinity and causes of salinity ?
- 2) Explain the submarine relief of the Atlantic ocean ?

-सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(शब्दमर्यादा 200 शब्द)

- (1) सागरजलाच्या क्षारतेचा उगम आणि कारणे स्पष्ट करा.
- (2) ॲटलांटिक महासागराची तळ रचना स्पष्ट करा ?

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO: A-1161
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination March/April 2018
Geography - VIII
Settlement Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i. All questions are compulsory
- ii. Use blue or black pen only
- iii. Use pencil for diagrams
- iv. Use of any signs, attracting attention is prohibited
- v. All questions carry equal marks
- i. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii. फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- iv. कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- v. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) The concept of conurbation is by _____
- 2) _____ settlement are found by the sides of rivers and roads
- 3) The settlement of masai tribe of Africa is called as _____
- 4) Khadki cantonment area is developed in _____ city
- 5) India is _____ oriented settlement country.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) संकलित नगर हि संकल्पना _____ यांनी मांडली
- २) नद्या रस्तेच्या बाजूने _____ प्रकारच्या वस्त्या आढळतात.
- ३) आफ्रिकेतील मसाई जमातीच्या वस्तीस _____ म्हणतात.
- ४) खडकी हे लष्कर क्षेत्र _____ शहरात विकसित झाले आहे.
- ५) भारत हा _____ वस्ती प्रधान देश आहे.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

- 1) What is meant by star settlement pattern?
- 2) What is meant by irregular settlement?
- 3) Where the most of rural settlement are found?
- 4) State the name of industrial cities
- 5) Why Greenland is the region of less settlement?

2018

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) ताराकृती वस्ती प्रारूप म्हणजे काय?
- २) आकारहीन वस्ती म्हणजे काय?
- ३) बहुतेक ग्रामीण वस्त्या कोठे वसलेल्या आढळतात.
- ४) औद्योगिक शहराची नावे सांगा?
- ५) ग्रीनलेड हा विरळ लोकवस्तीचा प्रदेश का आहे?

Q.2

A) Explain concepts/ terms/ units (any two)

- 1) Urban settlement
- 2) Rectangular pattern
- 3) Semi compact/ semi nucleated settlement
- 4) Concentrated settlement

05

अ) संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना/ स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

- १) ग्रामीण वस्त्या
- २) आयताकृती आकृतिबंध
- ३) उपकेंद्रित वस्ती
- ४) केंद्रित वस्ती

B) Attempt in short (any two)

- 1) Explain the nature of settlement geography
- 2) Bring out the significance of site and situation on the growth of a settlement
- 3) Explain the functional classification of towns.
- 4) Explain the components of urban morphology

05

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) वस्ती भूगोलाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- २) वस्त्यांच्या विकासातील स्थान व परिसराचे महत्व सांगा.
- ३) नगरांचे कार्यात्मक वर्गीकरण स्पष्ट करा.
- ४) नागरी रुपिकेचे घटक स्पष्ट करा.

Q.3 Write answer in detail (any one)

1. Write the nature and significance of settlement geography.
2. State the function of rural and urban settlements

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

- १) वस्ती भूगोलाचे स्वरूप व महत्व लिहा.
- २) ग्रामीण आणि नागरी वस्त्यांची कार्ये सांगा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO: A-1314
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination March/April 2018
Geography - I
Elements of Physical Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams.
- iv) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृतीसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणत्याही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1

A) Fill in the blanks. (Attempt all)

05

- 1) Sill is an example of ----- rocks.
- 2) The meteorology is the -----sub branch of Geography.
- 3) Wegher was citizen of ----- country.
- 4) There are ----- major types of earthquake waves.
- 5) The boundary of the sial & sima layers is the -----

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) सिल हे ----- खडकाचे उदाहरण आहे.
- २) वातावरण शास्त्र ----- भूगोलाची उपशाखा आहे.
- ३) वेघर हा -----देशाचा नागरिक होता.
- ४) भूकंप लहरीचे ----- प्रकार आहेत.
- ५) सियाल आणि सिमा या दरम्यान ----- थर आहे.

05

B) Answer in a sentence (Attempt all)

- 1) Which is the best an example of rift valley?
- 2) Who stated the theory of ISO Stacy?
- 3) What is mean by surface waves?
- 4) Which movement are create plateau?
- 5) What is meant by News ardants?

2018

- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
- १) खचदरीचे उत्तम उदाहरण कोणते?
 - २) समस्थायी सिद्धांत कोणी मांडला?
 - ३) भूपृष्ठ लहरी म्हणजे काय?
 - ४) पठाराची निर्मिती कोणत्या हालचालीमुळे होते?
 - ५) “न्यूइआरडेनटस” म्हणजे काय?

- Q.2 A) Explain concepts/ terms/ units/ events (any two)
(Word limitation minimum 60 for each question)
- 1) Mantle
 - 2) Geomorphology
 - 3) Basalt rock
 - 4) Ramp valley
- 05

- अ) संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) प्रावरण
 - २) भूरूपशास्त्र
 - ३) बेसॉल्ट खडक
 - ४) रॅम्प दरी

- B) Attempt in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each question)
- 1) Write the effects of Volcanoes.
 - 2) Explain the vertical movement.
 - 3) Write the characteristics of Metamorphic rocks.
 - 4) Explain the concept of plate tectonic.
- 05

- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
- १) ज्वालामुखीचे परिणाम लिहा.
 - २) ऊर्ध्व हालचाली स्पष्ट करा.
 - ३) रूपांतरित खडकाची वैशिष्ट्ये लिहा.
 - ४) भूमिवर्तनिकी संकल्पना स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail. (any one)

(Word limitation minimum 200 for each question)

- 1) Explain the economic importance of sedimentary rocks?
- 2) Describe the nature and scope of physical geography.

10

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) जलजन्य किंवा गाळाच्या खडकाचे आर्थिक महत्व स्पष्ट करा.
- २) प्राकृतिक भूगोलाचे स्वरूप व व्याप्ती विशद करा.

SUBJECT CODE NO:- A-1315
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination March/April 2018
Geography - II
Human Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
- 2) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतेही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1(A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) The boat which is made up of Bones of Fish by Eskimos is known as
- 2) In Europe race is predominantly found.
- 3) Settlement Geography is sub branch of Geography.
- 4) is a father of New determinism.
- 5) tribe are found in Central India.

(अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- 1) माश्यांच्य हाडांपासून बनवलेल्या एस्कीमोच्या बोटीस म्हणतात.
- 2) युरोप मध्ये वंश मुख्यता आढळतो.
- 3) वस्ती भूगोल भूगोलाची उप शाखा आहे.
- 4) हा नवनिश्चय वादाचा जनक आहे.
- 5) मध्य भारता मध्ये जमात आढळते .

(B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Where is found mongoloid Race?
- 2) What is Igloo?
- 3) Which are major Branches of Geography?
- 4) Which concept was proposed by Karl Ritter?
- 5) How many Types of permanent settlement ?

(ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- 1) मंगोलाईड वंश कोठे आढळतो ?
- 2) इग्लू म्हणजे काय?
- 3) भूगोलाच्या प्रमुख शाखा किती ?
- 4) कार्ल रिटरने कोणती संकल्पना मांडली?
- 5) स्थायी वस्तीचे प्रकार किती ?

Q.2(A) Explain concepts / terms / units / events (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) Define a term 'Race'
- 2) Explain the concept of "Stop and go deterministic Approach".
- 3) Economic Geography
- 4) Explain Megalopolis
- 5) Moupok.

(अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा.(कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) वंशाची व्याख्या लिहा ?
- 2) 'थांबा आणि जा' निश्चयवाद स्पष्ट करा ?
- 3) आर्थिक भूगोल
- 4) प्रमधनगर स्पष्ट करा ?
- 5) मोपोक

(B) Attempt in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

05

- 1) State the scope of Human Geography.
- 2) Explain the "Sill Culture".
- 3) Explain the types of rural settlement on it's location.
- 4) Social Life of Masai.

(ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) मानवी भूगोलाची व्याप्ती सांगा ?
- 2) 'सिल संस्कृती' स्पष्ट करा ?
- 3) स्थानानुसार ग्रामीण वस्तीचे प्रकार स्पष्ट करा ?
- 4) मसाई जमातीचे सामाजीक जीवन ?

Q.3 Answer in detail (any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

10

- 1) Explain the relationship between the man and Environment?
- 2) Discuss the Griffith Taylor's classification of Human races.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) मानव आणि पर्यावरण संबंध स्पष्ट करा ?
- 2) ग्रिफिथ टेलर यांचे मानवी वंशाचे वर्गीकरण सविस्तर स्पष्ट करा ?

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1339
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2018
Geography - XI
Industrial Geography of Maharashtra

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 30]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

1. All questions are compulsory.
2. Use black or blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any signs, attracting attractions is prohibited.

१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२. फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४. कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks. (attempt all)

05

1. By ----- industry, farmers got appropriate prize and industries developed in rural area.
2. From total industrial production value in India, -----% industrial production value find in Maharashtra.
3. ----- is needed related with regional in balance in industry.
4. Technology and Research are important factor of ----- industry.
5. In ----- laid foundation of automobile industries.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)

१. ----- उद्योगामुळे शेतकऱ्याला वाजवीप्राप्ती व ग्रामीण औद्योगिक विकास या गोष्टी घडतात.
२. भारतातील एकूण औद्योगिक मुल्यापैकी -----% उत्पादन मुल्य महाराष्ट्रात आहे.
३. प्रादेशिक असमतोलाच्या संदर्भात ----- अधिक आवश्यकता आहे.
४. तांत्रिक व संशोधन हा ----- ला लागणारा महत्वाचा कच्चा माल आहे.
५. ----- येथे स्वयंचलित वाहन उद्योगाचा पाया घातला गेला.

B) Answer in a sentence. (attempt all)

05

1. Where was the first co-operative sugar factory started in Maharashtra?
2. Which is the major centre of cotton mills in Maharashtra?
3. Write two names of automobile vehicles industry in Maharashtra.
4. How many industrial region are working in Maharashtra?
5. What is mean by globalization?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

१. महाराष्ट्रात पहिला सहकारी साखर कारखाना कोठे सुरु झाला?
२. महाराष्ट्रातील प्रमुख सुती वस्त्रोद्योग केंद्र कोणते?
३. महाराष्ट्रातील कोणत्याही दोन स्वयंचलित वाहन उद्योगाची नावे सांगा.
४. महाराष्ट्रात एकूण किती औद्योगिक विभाग आहेत?
५. जागतिकीकरण म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain concept/ terms / units / events. (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

05

1. Industrial location
2. Cotton industry in Maharashtra
3. Problems of automobile industry
4. Aurangabad-Jalna industrial region

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१. उद्योगाचे स्थान
२. महाराष्ट्रातील कापड उद्योग
३. स्वयंचलित वाहन उद्योगाच्या समस्या
४. औरंगाबाद-जालना औद्योगिक विभाग

B) Attempt in short. (any two)

05

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Explain the heavy chemical industry in Maharashtra.
2. Write information about sugar industries in Maharashtra.
3. Write information about Konkan Industrial region.
4. What is industrial sickness?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१. महाराष्ट्रातील अवजड रसायन उद्योग स्पष्ट करा.
२. महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाची माहिती लिहा.
३. कोकण औद्योगिक विभागाची माहिती लिहा.
४. औद्योगिक आजारपण म्हणजे काय?

Q.3 Answer in detail. (any one)

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. Explain characteristics of industrial region in Maharashtra.
2. Explain the elements and factors of location of industries.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा)

१. महाराष्ट्रातील औद्योगिक विभागाची वैशिष्ट्ये सांगा.
२. उद्योगाच्या स्थानिकीकरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

10

SUBJECT CODE NO:- A-1356
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2018

Geography – V
Climatology

[Time: 01:30 Hours]

[Max. Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams & maps.
- 4) Use of any sign attracting attentions is prohibited.
- 5) All question carry equal marks.
- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
- ५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

Q.1

A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) ----- percentage of oxygen in the atmosphere.
- 2) From the earth surface the troposphere layer height is ----- k. m.
- 3) The temperature of sun surface is ----- centigrade.
- 4) On the sea level the air pressure is ----- M.B
- 5) Rainfall in the tropical area is of the type-----

अ) रिक्तस्थानां भरा. (सर्व अनिवार्य)

- १) वातावरणाचे ऑक्सिजनचे प्रमाण ----- % आढळते.
- २) भूपृष्ठापासून तपांबर या थराची उंची ----- k.m. आहे.
- ३) सूर्याच्या पृष्ठभागाचे तापमान ----- सेंटिग्रेट आहे.
- ४) समुद्रसपाटीवर हवेचा दाब ----- मिलिबार असतो.
- ५) विषुववृत्तीय प्रदेशात ----- प्रकारचा पाऊस पडतो.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) Write down the definition of climatology?
- 2) Which gas percentage is height in Atmosphere?
- 3) What is mean by isothermal lines?
- 4) What is mean by Jet Streams?
- 5) Write the types of Humidity?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) हवामान शास्त्राची व्याख्या लिहा.
- २) वातावरणामध्ये कोणत्या वायूचे प्रमाण सर्वात जास्त आहे.
- ३) समताप रेषा म्हणजे काय?
- ४) जेट प्रवाह म्हणजे काय?
- ५) आर्द्रतेचे प्रकार लिहा.

Q.2

A) Explain concepts/terms/units/events (any two)
(word limitation minimum 60 for each)

05

- 1) Condensation
- 2) Climate and health
- 3) Troposphere
- 4) Heat budget of the earth

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) सांद्रिभवन
- २) हवामान व आरोग्य
- ३) तपांबर
- ४) पृथ्वीचे तापसंतुलन

B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each)

05

- 1) What is mean by Inversion of Temperature?
- 2) Explain the difference in Air and Climate.
- 3) Explain the shifting of the pressure belt with figure.

4) Write down the types of rain.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- १) तापमानाची विपरीतता म्हणजे काय?
- २) हवा व हवामानातील फरक स्पष्ट करा.
- ३) वायूभार पट्ट्याचे आंदोलन आकृतीसह स्पष्ट करा.
- ४) पर्जन्याचे प्रकार लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one)

- 1) Describe the nature and scope of climatology.
- 2) Describe the affecting factors on the distribution of Insolation.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

- १) हवामान शास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा.
- २) सौरशक्तीच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक विशद करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO: A-1357
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination March/April 2018
Geography - VI
Population Geography

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i. All questions are compulsory.
 - ii. Use black or blue pen only.
 - iii. Use pencil to draw diagrams and map.
 - iv. Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
 - v. All questions carry equal marks.
-
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
 - iii) आकृती व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
 - v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1

A) Fill in the blanks (attempt all)

05

- 1) In India state _____ highest Death rate.
- 2) Population data collected by _____ this method.
- 3) Indian population in _____ Cr.
- 4) State the Buddhist population is _____ most humorous in India.
- 5) Migration concept is a _____.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- १) भारतातील सर्वात जास्त मृत्युदर राज्यात _____ आहे.
- २) _____ देशातील लोकसंख्येची आकडेवारी मिळविण्याची पद्धत आहे.
- ३) भारताची लोकसंख्या _____ कोटीच्या दरम्यान आहे.
- ४) बौद्ध लोकसंख्या भारतातील _____ राज्यात सर्वात जास्त आहे.
- ५) स्थलांतर ही _____ संकल्पना आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- 1) What is over population?
- 2) Which types of Data use for population Density. Map.
- 3) In which state the highest sex ratio in censuses 2011.
- 4) What is region of Global population accelerated increases approximately in 200 year.
- 5) What is push factor?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)

- १) अतिरिक्त लोकसंख्या म्हणजे काय?
- २) नकाशाची घनता काढण्याकरिता कोणत्या सामग्रीचा वापर करतात.
- ३) २०११ च्या जनगणनेनुसार सर्वात जास्त लिंग प्रमाण कोणत्या राज्यात आहे.
- ४) सुमारे २०० वर्षांपूर्वी जागतिक लोकसंख्या वेगवान वाढीच्या अनुभूतीचे कारण काय?
- ५) अपसरण घटक म्हणजे काय?

Q.2

A) Explain the concepts / terms / units / events. (any two)

05

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Over population.
- 2) Mortality
- 3) Migration
- 4) Birth rate

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) अतिरिक्त लोकसंख्या
- २) मर्त्यता
- ३) स्थलांतर
- ४) जननदर

B) Write in short (any two)

05

(word limitation minimum 60 for each answer)

- 1) Write the short note of external migration.
- 2) State the demographic factor.
- 3) State the problem of urbanization.
- 4) Write the population sex composition.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा.(कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- १) बर्हीगत स्थलांतर थोडक्यात लिहा.
- २) लोकसंख्याशास्त्रीय घटक स्पष्ट करा.
- ३) नागरीकरणाच्या समस्या स्पष्ट करा.
- ४) लोकसंख्या लिंग संरचना माहिती लिहा.

Q.3 Answer in detail (Any one)

(word limitation minimum 200 for each answer)

- 1) Define the Indian Population Tread and pattern.
- 2) Define the Nature Economic factor affecting on urbanisation.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

- १) भारताच्या लोकसंख्येचा कल व स्वरूप वर्णन करा.
- २) नागरीकारणावर परिणाम करणाऱ्या आर्थिक घटकांचे स्वरूप स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1268
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2018
Geography - IX
Physical Geography of India

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks: 30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
- ii) Use black or blue pen only.
- iii) Use pencil for diagrams and map.
- iv) Use of any signs, attraction is prohibited.
- i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- iii) आकृत्यांसाठी व नकाशासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1A) Fill in the blanks (Attempt all)

05

- 1) India's landfall isKM.
- 2) is the highest peaks in India
- 3) is the largest river on the Deccan Plateau.
- 4) Pre Monsoon, wind is known by the name of in Kokan.
- 5) Soil is known as immature soil.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व प्रश्न अनिवार्य)

- 1) भारताची भू-सीमा कि.मी. आहे.
- 2) भारतातील सर्वात उंच शिखरआहे.
- 3) हे दख्खनच्या पाठावरील सर्वात मोठी नदी ओहे.
- 4) मान्सूनपूर्व वारे कोकणातनावाने ओळखले जातात
- 5) मृदा ही अपरिपक्व मृदा म्हणून ओळखली जाते.

B) Answer in one sentence (attempt all)

05

- 1) Where is the highest temperature score in India.
- 2) What is mean by Bhangar?
- 3) What is Inter tropical conventional zone?
- 4) Which wind to become rainfall in India?
- 5) Which soil is covered most area of the India?

2018

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व प्रश्न अनिवार्य)

- 1) भारतात सर्वाधिक तापमानाची नोंद कोठे झालेली आहे ?
- 2) भांगर म्हणजे काय?
- 3) आंतरउष्ण कटिबंधीय केंद्रीभवन पट्टा म्हणजे काय?
- 4) भारतात कोणत्या वाऱ्यामुळे पर्जन्य होतो ?
- 5) भारतातील सर्वाधिक क्षेत्र कोणत्या मृदेने व्यापलेले आहे.

Q.2A) Explain concepts / terms / units / events (any two) (Word limitation 60 word)

05

- 1) Tarai
- 2) Drainage Pattern
- 3) Cyclone
- 4) Forest Ecology

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन) (शब्द मर्यादा ६० शब्द)

- 1) तराई
- 2) नदी प्रणाली
- 3) आवर्त
- 4) जंगल परिस्थिती

B) Write answer in short (any Two)
(Word Limitation 60 word)

05

- 1) Write information about the Indian Island.
- 2) Write solution of forest conservation.
- 3) Write the effect of El-Nino ocean stream on Indian Climate
- 4) Write information on the fresh water Lake in India.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 1) भारतीय बेटाविषयी माहिती लिहा
- 2) वनसंवर्धनाचे उपाय सांगा
- 3) 'एल-निनो' सागरी प्रवाहाचा भारतीय हवामानावर होणारा परिणाम लिहा.
- 4) भारतातील गोड्या पाण्याच्या सरोवराची माहिती लिहा.

Q.3

Write answer in detail (any one)
(Word Limitation 200 words)

10

- 1) Write detailed information about the Himalaya mountain range.
- 2) Write the types of Natural vegetation in India.

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणताही एक)
(शब्द मर्यादा 200 शब्द)

- 1) हिमालय पर्वत रांगेची सविस्तर माहिती लिहा
- 2) भारतातील नैसर्गिक वनस्पतींचे प्रकार स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1269
FACULTY OF SOCIAL SCIENCE
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination March/April 2018
Geography - X
Geography of Environment

[Time: 1:30 Hours]

[Max.Marks:30]

N.B

Please check whether you have got the right question paper.

- i) All questions are compulsory.
 - ii) Use black or blue pen only.
 - iii) Use pencil to draw diagrams and maps.
 - iv) Use of signs, attracting attention is prohibited.
 - v) All questions carry equal marks.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 - 2) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचा वापर करावा.
 - 3) आकृत्या व नकाशे काढण्या साठी पेन्सिलचा वापर करावा.
 - 4) कोणत्याही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
 - 5) सर्व प्रश्नास समान गुण आहेत.

Q.1A) Fill in the Blanks (attempt all)

05

- i) Introduced the concept of 'Ecosystem'.
- ii) developed theory of 'Biological evolution'.
- iii)% part of Nitrogen in Atmosphere.
- iv)introduced the term 'Trophic Level'.
- v) are three main factors of Biosphere.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

- i)या शास्त्रज्ञाने 'परिसंस्था ' संज्ञा पुरस्कृत केली.
- ii) यांनी 'जैविक उत्क्रांती' हा सिद्धांत विकसीत केला.
- iii)% नायट्रोजन चे प्रमाण वातावरणात आहे.
- iv) यांनी 'ऊर्जा विनीमय स्तर' ही संज्ञा पुरस्कृत केली.
- v) हे जीवावरणाचे तीन मुख्य घटक आहेत.

2018

B) Answer in a sentence (attempt all)

05

- i) Write the main types of Ecosystem?
- ii) What is Photosynthesis?
- iii) What is Acid rain ?
- iv) What is habitat?
- v) Which are the types of Environments?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

- i) परिसंस्थेचे मुख्य प्रकार लिहा ?
- ii) 'प्रकाश संश्लेषण' म्हणजे काय?
- iii) आम्हाला पर्जन्य म्हणजे काय ?
- iv) 'अधिवास' म्हणजे काय?
- v) पर्यावरणाचे प्रकार सांगा ?

Q.2A) Explain concepts/ terms / Units / event (any two)
(Word limitation minimum 60 words for each answer)

05

- i) Bio-Diversity
- ii) Forest Ecosystem
- iii) Aquatic Ecosystem
- iv) Oxygen Cycle

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- i) जैव विविधता
- ii) जंगल परिसंस्था
- iii) जल परिसंस्था
- iv) प्राणवायु चक्र

B) Attempt in Short (Any Two)

05

(Word limitation minimum 60 for each answer)

- i) Explain the population in short?
- ii) Write in short Biotic Community?
- iii) Explain the term Ecology in short?
- iv) Explain in short 'Ecosphere'?

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

- 'जीवसंख्या' थोडक्यात स्पष्ट करा ?
- 'जैविक समुदाय' विषयी थोडक्यात लिहा ?
- 'परिस्थितीकी शास्त्र' थोडक्यात स्पष्ट करा.
- 'जीवावरण' थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)

- Explain the Nature and Scope of Environment Geography?
- Describe the cardinal principals of Ecosystem?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

- पर्यावरण शास्त्राचे स्वरूप व महत्व स्पष्ट करा ?
- परिसंस्थेची मुलभुत तत्वे विशद करा ?

10